

Ceny v České republice od roku 2019 vzrostly o více než 40 procent, odhalila nová studie

- CZ24 News | 24. listopadu 2023

ČESKO: Ceny v České republice od roku 2019 do současnosti vzrostly o 40,6 procent, odhalila nová studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) s názvem „Analýza výdajů státního rozpočtu 2024 ve světle předkrizového roku 2019“. Studie srovnává návrh státního rozpočtu pro rok 2024 schválený vládou s výsledky státního rozpočtu v roce 2019.

Analýza institutu IDEA srovnává návrh státního rozpočtu na rok 2024 schválený vládou s výsledky státního rozpočtu v roce 2019. Mezidobí zahrnuje dvě zásadní události — koronavirus a agrese Ruska na Ukrajině — s řadou významných ekonomických dopadů.

Procentní nárůsty klíčových výdajů státního rozpočtu poměruje s nárůstem cenové hladiny o 40,6 % a nominálního hrubého domácího produktu (HDP) o 33,9 % za stejné období 2019–2024.

Srovnání s inflací je určující pro změnu reálné hodnoty výdajů, srovnání s nárůstem HDP ukazuje změnu podílu výdajů na HDP, uvedla IDEA.

Institut poukázal na fakt, že ministerstvo financí mezi roky 2019 a 2024 odhaduje nárůst výdajů státního rozpočtu o 43 %, což výrazně převyšuje nárůst příjmů státního rozpočtu o 28,9 % i nárůst nominálního HDP, ale jen mírně nárůst spotřebitelských cen.

„Nárůst příjmů státního rozpočtu znamená pokles jejich podílu na HDP a ještě výraznější pokles jejich reálné hodnoty. Na druhé straně nárůst výdajů státního rozpočtu sice překoná nárůst nominálního HDP, ale jejich reálná hodnota bude v roce 2024 blízko úrovně roku 2019, uvedl institut.

Celkový nárůst výdajů státního rozpočtu (43,0 %) je však podle uvedené studie tvořen velmi rozdílným vývojem u jednotlivých výdajových položek.

Výdaje na regionální školství a sociální dávky včetně rodičovské či nemocenské narostou podobně jako hladina spotřebitelských cen – reálná hodnota výdajů tedy bude v roce 2024 podobná té v roce 2019.

Nominálně (tj. i bez zohlednění inflace) klesnou investice ve školství, zemědělství a ministerstva pro místní rozvoj, nebo také dotace některých kulturních aktivit – po zohlednění inflace je pokles jejich reálné hodnoty ještě výraznější.

Naopak výdaje na důchody, obranu, státní pojištění a splátky státního dluhu nejenže vzrostou více než HDP, ale i více než cenová hladina. Vzroste tedy jejich podíl na HDP i jejich reálná hodnota.

Zvýšení plánovaných výdajů státního rozpočtu pro rok 2024 (2 192 mld. Kč) oproti skutečnosti státního rozpočtu roku 2019 (1 533 mld. Kč) o 659 mld. Kč (+43,0 %) lze podle studie z téměř 90 % vysvětlit pouze sedmi rozpočtovými výdaji (řazeno podle absolutního nárůstu):

- 1) **Důchody** (+50 %; +234 mld. Kč)
- 2) **Výdaje ministerstva obrany** (+121 %; +83 mld. Kč)
- 3) **Odvody za státní pojištění** (+110 %; +79 mld. Kč)

- 4) **Výdaje na regionální školství, zejména na platy učitelů** (+41 %; +59 mld. Kč)
 - 5) **Sociální dávky včetně mateřské či nemocenské** (+43 %; +56 mld. Kč)
 - 6) **Obsluha státního dluhu** (+138 %; +55 mld. Kč)
 - 7) **Transfery ministerstva dopravy Státnímu fondu dopravní infrastruktury** (+39%; +23 mld. Kč). (sfr)
-

CELÁ STUDIE JE K PŘEČTENÍ ZDE:

[IDEA_Studie_15_2023_Analyza_rozpoctu_1122B](#)

[ZDROJ](#)